KRAJOWY OŚRODEK BADAŃ I DOKUMENTACJI ZABYTKÓW W WARSZAWIE
KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKÓW ARCHITEKTURY I BUDOWNICTWA

A B C D E F G H I J K L Ł M N O P R S T U V W X Y Z

Nr

1. *Obiekt*
D O M M I E S Z K A L N Y - K A M I E N I C A

2. *Czas powstania*
1906 rok

3. *Miejscowość*
RUDA ŚLĄSKA - W I R E K

4. ***Adres***
Ruda Śląska – Wirek
ulica 1-go Maja nr 251
Dawna ulica Adolf Hitlerstrasse nr 28
nr dz. **4084/205**
nr hipoteczny **KW**

5. *Przynależność administracyjna*
Województwo śląskie
Powiat Ruda Śląska
Gmina Ruda Śląska

6. *Poprzednie nazwy miejscowości*
Antonienhütte, Neudorf, Nowa Wieś, Wirek

7. *Przynależność administracyjna przed 31 grudnia 1998*
województwo katowickie

8. *Właściciel i jego adres*
ul. 1 Maja 249,
41-709 Ruda Śląska

9. *Użytkownik i jego adres*
j.w.

10. *Rejestr zabytków*
Nr
data

11. *Zdjęcie rzut przekrój sytuacja orientacja*

Ryc. 1. Widok na budynek od strony wschodniej.

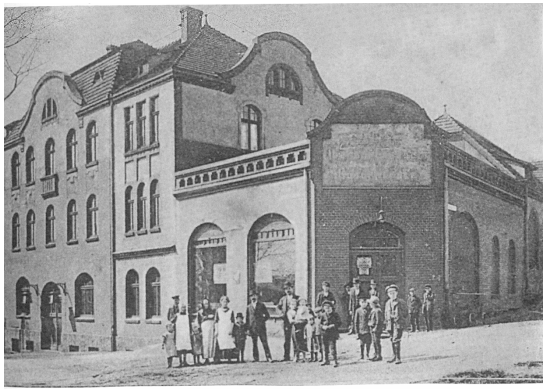
Ryc.2. Nowa Wieś. Tzw. gazownia na rogu obecnych ulic 1-go Maja i Bielszowickiej, ok. 1912 r.

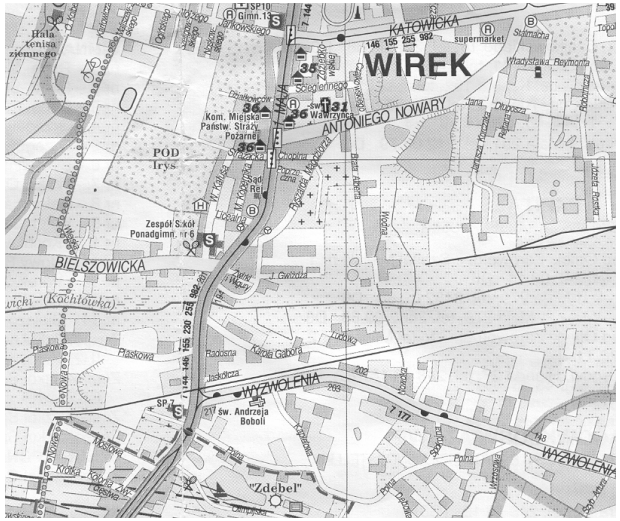

Ryc. 3. Orientacja, mapa aktualna.

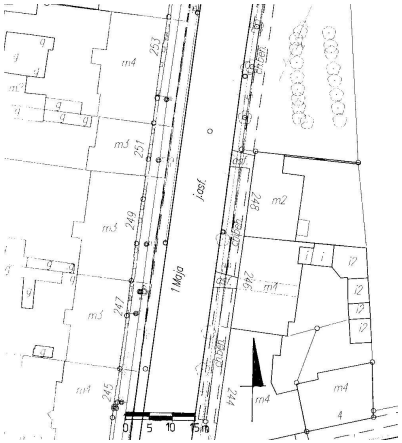
Ryc. 4. Sytuacja aktualna.

12. *Autorzy, historia obiektu, określenie stylu*

Osada Nowa Wieś (Neudorf), będąca południową częścią dzisiejszej dzielnicy Wirek była po raz pierwszy wzmiankowana w urbarzu z roku 1603. W 1661 roku występuje jako Nowa Wiesz. Została zlokalizowana nad brzegiem rzeki Kochłówki (Potoku Bielszowickiego), a rozwijała się w okolicy dziesiejszych ulic 1-go Maja, Magdziorza i Bielszowickiej.

Obszar osady, o typowo wiejskim charakterze rozwinął się dopiero dzięki XIX- sto wiecznej rewolucji przemysłowej i żywiołowemu rozwojowi przemysłu na obszarze powstałej w tym czasie miejscowości sąsiedniej- Wirka (Antonienhuette), przy kopalni i hutach żelaza oraz cynku.

W 1802 roku powstała kopalnia węgla kamiennego „Gottessegen" (Błogosławieństwo Boże), w 1805 roku uruchomiono hutę żelazną „Antonienhuette" od której początek wzięła niemiecka nazwa Wirka. W 1812 roku powstała huta cynku „Hugo" a w połowie XIX wieku huta cynku „Liebe- Hoffnung". Powstanie przemysłu doprowadziło do budowy kolonii patronackich (pierwsza powstała w roku 1852) oraz budynków usługowych (1863 r.- pierwsza szkoła w Nowej Wsi).

Natomiast o rozwoju i urbanizacji Nowej Wsi zadecydowała budowa w roku 1904 stacji kolejowej, na linii łączącej Katowice- Ligotę z Gliwicami. Jako, że stacja ta obsługiwała przede wszystkim mieszkańców przemysłowego Wirka, jej najbliższe okolice szybko zaczęły tracić swój wiejski charakter. Szczególnie rozwinęła się zabudowa wzdłuż odcinka ulicy 1- go Maja, począwszy od skrzyżowania z dzisiejszą ulicą Katowicką, aż do przejazdu kolejowego opisywanej wyżej linii. Zasadniczym elementem początkującym ostateczne połączenie Wirka i Nowej Wsi w jedną miejscowość stał się wybudowany w latach 1873- 1874 kościół rzymsko-katolicki, zlokalizowany na granicy obu osad. W roku 1909 został on zastąpiony nową, okazałą świątynią pw. św. Wawrzyńca i Antoniego.

- ciąg dalszy opisu obiektu na załączniku nr 1

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, wnętrze, wyposażenie, instalacje).

Sytuacja - budynek położony w dzielnicy Wirek zlokalizowanej w południowo-zachodniej części miasta Ruda Śląska. Obiekt usytuowany po zachodniej stronie ulicy 1-go Maja, w obrębie bloku zabudowy ograniczonego od północy ulicą A. Jankowskiego, od wschodu ulicą 1-go Maja, od południa ulicą Strażacką, natomiast od zachodu ulicą W. Maliszewskiego. Budynek w zwartej zabudowie, zlokalizowany w układzie kalenicowym. Obiekt położony na ogrodzonej parceli nawiązującej swoim kształtem do prostokąta. Od północy, wschodu, południa i zachodu budynek graniczy z zabudową mieszkalno-usługową. Główna strefa wejściowa do budynku znajduje się od strony elewacji wschodniej. Wjazd na w/w nieruchomość od strony wschodniej, poprzez przejazd bramny budynku.

Materiał, konstrukcja, technika - budynek murowany z cegły maszynowej. Elewacje ceglano-tynkowane. Partie ceglane wykonane w układzie „główkowym" (elewacja wschodnia), jak również „krzyżowym" (elewacja zachodnia). Detal architektoniczny ceglany oraz wykonany z tynku (ozdobne partie podokienne).

Sklepienia, stropy – *piwnica, klatka schodowa* – sklepienia ceramiczne, proste oraz odcinkowe typu „Kleina". *Poszczególne kondygnacje* – stropy drewniane płaskie z dolnym pułapem i powałą.

Więźba dachowa – drewniana konstrukcja słupowa.

Pokrycie dachowe – papa.

Posadzki, podłogi – *piwnica* – wylewka betonowa. *Klatki schodowe* – współczesne płytki ceramiczne oraz drewniana podłoga tzw. „biała". *Poszczególne pomieszczenia mieszkalne* – drewniana podłoga tzw. „biała". Część drewnianych podłóg pokryta płytami paździerzowymi oraz wykładziną z PCV oraz dywanową. *Poddasze* – drewniana podłoga tzw. „biała".

Schody - wewnętrzne: *piwnica, klatka schodowa* – schody w konstrukcji betonowej – jednobiegowe, proste. Stopnice schodów betonowe. *Klatka schodowa* – schody w konstrukcji betonowej – jednobiegowe, proste. Stopnice tynkowane. Ponadto schody łamane, powrotne z podestem. W wyższych kondygnacjach budynku przechodzą one w dwubiegowe, powrotne schody z duszą w konstrukcji stalowej, poszczególne elementy nitowane. Schody posiadają ozdobne, ażurowe podstopnice. Policzki schodów ażurowe, ozdobione zwojami, z motywem rozetek. Stopnice drewniane. Belka policzkowa schodów dodatkowo wzbogacone stylizowanymi elementami kwiatowymi. Podesty klatki schodowej wyłożone współczesnymi, ceramicznymi płytkami oraz drewnianą, deskową podłogą. Schody posiadają drewnianą, toczoną barierę. Bariera zwieńczoną od góry profilowaną poręczą. Na początku oraz na końcu każdego końca biegu drewniane, toczone słupki zwieńczone drewnianą kulą. Na wysokości poddasza schody przechodzą w formę drewnianych schodów policzkowych, które posiadają drewnianą, toczoną barierę. Stopnice oraz podesty schodów drewniane.

Otwory drzwiowe – wewnętrzne: Drzwi w konstrukcji deskowo-listwowej z zastrzałem – *piwnica, strych* - prostokątne oraz zamknięte łukiem odcinkowym, jednoskrzydłowe, deskowe drzwi. Część drzwi posiada metalowe poziome zawiasy. *Poszczególne pomieszczenia mieszkalne, klatka schodowa* – drewniane drzwi tzw. pełne – prostokątne, współczesne drzwi płytowe, jednoskrzydłowe oraz prostokątne drzwi dwuskrzydłowe z listwą przymykową. Poszczególne skrzydła drzwi szklone w górnej partii. Drewniane, drzwi ramowo-płycinowe na zawiasach francuskich – *poszczególne pomieszczenia mieszkalne, toalety* – prostokątne, jednoskrzydłowe drzwi, wielopłycinowe.

- ciąg dalszy opisu obiektu na załączniku nr 1

14. Kubatura	*15. Powierzchnia użytkowa*	*16. Przeznaczenie pierwotne*	*17. Użytkowanie obecne*
1 347,98 m^3	394,50 m^2	Budynek mieszkalny	Budynek mieszkalny

18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja

Prace remontowe wykonane po 1945 roku:

- prace remontowe wynikające z usunięcia szkód górniczych. Miejscowe przemurowania ścian nośnych, częściowa naprawa wewnętrznego tynku.
- wymiana części drzwi wewnętrznych, jak również stolarek okiennych.
- zmiany wewnętrznego układu przestrzennego w obrębie poszczególnych mieszkań wynikające z wydzielenia przestrzeni, m.in. łazienki.
- remont podłóg. Częściowa wymiana posadzek i drewnianych podłóg.
- bieżące prace remontowe, m.in.: pokrycia dachowego, przemurowania przewodów kominowych, jak również wymiany rynien, rur spustowych i obróbek blacharskich.
- remont klatki schodowej
- po 1987 roku – adaptacja części parteru budynku na lokal usługowy,
- wymiana części instalacji obiektu.

19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje).

Stan zachowania obiektu dobry.

- Fundamenty – stan średni.
- Ściany – zarysowania i spękania ścian wewnętrznych i zewnętrznych. Widoczne przemurowania ścian, uszkodzenia cegieł, spoin, naroży budynku oraz detalu. Ponadto zawilgocenia wynikające z braku dobrej izolacji budynku w postaci zmurszenia oraz zagrzybienia tynku wewnętrznego.
- Dach – stan średni.
- Stolarka drzwiowa – stan średni. Częściowo zachowane pierwotne drzwi wewnętrzne.
- Stolarka okienna – stan średni. Część okien wtórnie wymieniona.
- Stropy – stan średni.
- Podłogi – stan średni.
- Schody – stan średni.
- Wyposażenie – nie zachowane.
- Instalacje – stan średni.

20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie

- ujednolicenie form drzwi wewnętrznych,
- prace remontowe istniejących podłóg i posadzek,
- częściowa wymiana oraz naprawa i odgrzybienie tynków wewnętrznych,
- prace remontowo-konserwatorskie elewacji (oczyszczenie ceglanego lica, uzupełnienie spoin, wymiana zniszczonych cegieł, przemurowania fragmentów ścian. Uzupełnienie zniszczonego detalu architektonicznego),
- wykonanie izolacji poziomej oraz pionowej wraz z odwodnieniem terenu,
- przeprowadzenie prac remontowo-konserwatorskich lub wymiana stolarki okiennej, w tym ujednolicenie materiału, podziału oraz formy okien. Odtworzenie kształtu oraz podziału okien,
- generalny remont klatki schodowej,
- uporządkowanie okablowania instalacji znajdujących się wewnątrz oraz na elewacjach.
- wymiana wewnętrznych instalacji budynku,
- uporządkowanie reklam na elewacji frontowej obiektu.

21.*Akta archiwalne (rodzaj akt, numery i miejsce przechowywania)*

- Witwicki M., Bergman E., Giermański J., Holeczko A., Małusecki B.; Ruda Śląska ekspertyza konserwatorska. Wirek; PKZ Oddział w Warszawie Pracownia Dokumentacji Naukowo-Historycznej. Zespól Studiów Historyczno-Urbanistycznych Górny Śląsk; Warszawa 1987; T.VI; [w:] Archiwum Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach; sygn. 3015/VI i 3016/VI.

22. *Bibliografia.*

- Nadolski Przemysław: *„Ruda Śląska wczoraj. Ruda O/S western”*. W.: Wokół Nas. Gliwice 1997.
- „Ruda Śląska ekspertyza konserwatorska. Tom V- Wirek”; praca zbiorowa, PP Pracownie Konserwacji Zabytków Oddział w Warszawie, Warszawa 1987 r. Fot. P.Pizoń.
- Dworak J.S. Ratka A. „Ruda Śląska przewodnik”, Ruda Śląska 1985 r.
- Krawczyk J. „Ruda Śląska na starych mapach i widokówkach”, Bytom 1997 r.

23. *Źródła ikonograficzne i fotografia (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)*

- Pocztówki archiwalne ukazujące zabudowę osiedla, pochodzące z początku XX wieku; (w posiadaniu osób prywatnych);
- Archiwalna fotografia z lat 80-tych XX wieku. [w:] Ruda Śląska ekspertyza konserwatorska. Bielszowice. PGR Nowa Ruda; PKZ Oddział w Warszawie Pracownia Dokumentacji Naukowo-Historycznej. Zespól Studiów Historyczno-Urbanistycznych Górny Śląsk; Warszawa 1987; T.IX; [w:] Archiwum Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach; sygn. 3015/VI i 3016/VI.
-

24. *Uwagi różne*

25. *Opracował*

tekst	dr inż. arch. Iwona Benek	grudzień 2008 r.
plany ,rysunki	dr inż. arch. Iwona Benek	grudzień 2008 r.
zdjęcia	dr inż. arch. Iwona Benek	grudzień 2008 r.

miejsca przechowywania negatywów
Archiwum Miejskiego Konserwatora Zabytków w Rudzie Śląskiej

Karta po wypełnieniu podlega ochronie na podstawie przepisu prawa autorskiego.

26. *Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających*)

27. *Załączniki*

Wkładek 15

WKŁADKA DO KARTY EWIDENCYJNEJ ZABYTKÓW ARCHITEKTURY I BUDOWNICTWA **ZAŁĄCZNIK NR 1**

1. *Miejscowość*	2. *Obiekt*	3. *Zawartość wkładki*
RUDA ŚLĄSKA - WIREK **ul. 1-go Maja nr 251**	**D O M M I E S Z K A L N Y – K A M I E N I C A**	Ciąg dalszy punktów: nr 9 - użytkownik i jego adres , nr 12 – historia obiektu oraz 13 – opis obiektu.

Ciąg dalszy punktu nr 12 – historia obiektu

Na początku XX wieku wybudowano na obszarze Nowej Wsi, przy dzisiejszej ulicy 1- go Maja okazały ratusz gminny, rozbudowany w latach 1929- 1930 o nową część. Miało to związek z formalnym połączeniem Wirka i Nowej Wsi w jedną gminę wiejską w roku 1924.

Opisywany w karcie budynek stanowi integralną część zabudowy mieszkalnej i usługowej centralnej części Nowej Wsi, zlokalizowanej w pobliżu kościoła p.w. św. Wawrzyńca oraz ratusza. Zabudowa ta powstawała w przeważającej części w latach 1895- 1915 na odcinku dzisiejszej ulicy 1- go Maja, od okolic dworca aż do skrzyżowania z dzisiejszą ulicą Katowicką. Składała się ona z dwóch typów budynków mieszkalnych i usługowo- mieszkalnych, lokowanych w pierzejach zachodniej i wschodniej ulicy 1- go maja oraz ulic przyległych. Pierwszy typ to budynki budowane na wynajem mieszkań dla robotników, często również przez robotników wywodzących się z miejscowych chłopów.

Są to obiekty o skromnej architekturze, pozbawione wyszukanego detalu i wystroju. Drugi typ to klasyczne kamienice mieszczańskie z lokalami handlowymi i usługowymi w parterach. Obiekty te posiadały bogaty wystrój architektoniczny i mieściły luksusowe mieszkania trzy i cztero- pokojowe, wyposażone w sanitariaty, kuchnie wraz z pomieszczeniami przyległymi, typu spiżarnie, komórki. Część mieszkań posiadała balkony. W niektórych budynkach zwraca uwagę bogaty wystrój klatek schodowych, w tym detale snycerskie, stolarka otworowa czy witraże. Kamienice te najczęściej budowali miejscowi kupcy, przedsiębiorcy lub restauratorzy. Często inwestycje tego typu były traktowane jako lokata kapitału z zamiarem ich późniejszej sprzedaży, o czym świadczą między innymi zmiany właścicieli.

Budynek zlokalizowany przy dzisiejszej ulicy 1- go Maja 251 został wybudowany najprawdopodobniej w latach 1904- 1907. Interesujący wydaje się fakt zakupu budynku w roku 1918 przez Graefflich Schaffgotsche Werke z Bytomia. Najprawdopodobniej spółka ta zakupiła kamienicę dla swoich wyższych urzędników lub wyższej kadry technicznej pracującej na obszarze ówczesnego Wirka. Budowa lub zakup kamienic przez koncerny przemysłowe były częstymi praktykami na przemysłowym Górnym Śląsku. W roku 1923 kamienicę przejęło Godulla Towarzystwo Akcyjne z Chebzia, odpowiednik koncernu Schaffgotschów na polską część Górnego Śląska po plebiscycie. Po II wojnie światowej kamienica została znacjonalizowana. Obecnie w zarządzie MGSM „Perspektywa" w Rudzie Śląskiej. W chwili obecnej brak jest danych dotyczących autora projektu .

Ciąg dalszy punktu nr 13 – opis obiektu

Drzwi zewnętrzne: drewniane, współczesne bramy w konstrukcji ramowo-płycinowej na zawiasach francuskich – e*lewacja wschodnia* – dwuskrzydłowe drzwi zamknięte łukiem odcinkowym, wielopłycinowe. W górnej części skrzydeł niewielkie przeszklenia. Drzwi posiadają listwę przymykową. *Elewacja zachodnia* - prostokątne, współczesne dwuskrzydłowe drzwi wielopłycinowe. W górnej partii skrzydła niewielkie przeszklenie. Drzwi z listwą przymykową.

Stolarka okienna – drewniana o konstrukcji skrzynkowej o następujących podziałach – *elewacje: zachodnia i wschodnia* – okna zamknięte łukiem odcinkowym, dwudzielne, czteropodziałowe, dwupoziomowe ze ślemieniem oraz listwą przymykową. Stolarka okienna o konstrukcji krosnowej: *elewacje: wschodnia i zachodnia* – okna zamknięte łukiem odcinkowym jednodzielne, jednopodziałowe, jednopoziomowe. Część okien posiada poziome szprosy. *Elewacja zachodnia* – okna zamknięte łukiem odcinkowym dwudzielne, dwupodziałowe, jednopoziomowe, ze słupkiem. Kwatery okna wypełnione szczebliną w układzie poziomym. Współczesna stolarka jednoramowa z PCV – *elewacja wschodnia* - okna zamknięte łukiem odcinkowym, jednodzielne, dwupodziałowe, dwupoziomowe, ze ślemieniem. Na osi okna pionowa listwa, imitująca słupek okienny. *Elewacja zachodnia* – prostokątne okna, jednodzielne, dwupodziałowe, dwupoziomowe, ze ślemieniem.

Rzut – kamienica na rzucie zbliżonym do prostokąta. Od strony elewacji zachodniej (w 4 i 5 osi) ryzalit na rzucie prostokąta. Mieści on przejazd bramny, klatkę schodową wraz z toaletami znajdującymi się na półpiętrach. Budynek o zróżnicowanej ilości traktów. W 1 osi elewacji wschodniej jednotraktowy przejazd bramny prowadzący do głównego pionu komunikacyjnego, mieszczącego schody łamane, powrotne z podestem. W wyższych kondygnacjach budynku przechodzą one w dwubiegowe, powrotne schody. W pozostałych częściach trzytraktowy. Na wyższych kondygnacjach trzytraktowy oaz czterotraktowy budynek. W chwili obecnej wnętrze obiektu wtórnie przekształcone w wyniku wydzielenia dodatkowych przestrzeni m.in. łazienki.

Kartę założyła dr inż. arch. Iwona Benek, grudzień 2008 roku *-verte-*

Bryła – zwarta. Elewacja zachodnia z charakterystycznym ryzalitem, znajdującym się w 4 i 5 osi. Mieści on w przyziemiu przejazd bramny, toalety oraz klatkę schodową. Budynek trójkondygnacyjny z nieużytkowym poddaszem. Obiekt kryty dwuspadowym dachem o symetrycznym nachyleniu połaci. Budynek podpiwniczony. Od strony północnej i południowej obiekt bezpośrednio styka się z budynkami o charakterze mieszkalno-usługowymi.

Elewacja wschodnia (frontowa) – ceglano-tynkowana (w partii dekoracyjnych fragmentów podokiennych okien). Elewacja trzykondygnacyjna, z nieużytkowym poddaszem. Elewacja 4-osiowa. W przyziemiu w 1-osi przejazd bramny, mieszczący dwuskrzydłową bramę zamknięta łukiem odcinkowym. Osie elewacji wyznaczone otworami okiennymi zamkniętymi łukiem odcinkowym (z wyłączeniem prostokątnych okien poddasza). Otwory okienne znajdujące się na wysokości drugiej i trzeciej kondygnacji dodatkowo podkreślone dekoracyjnymi partiami podokiennymi o różnorodnej formie. W drugiej kondygnacji okna posiadają ceglane, uskokowe partie podokienne. Na wysokości trzeciej kondygnacji w partiach podokiennych tynkowane, niewielkie cztery płyciny. Elewacja rozczłonowana ceglanym gzymsem międzykondygnacyjnym znajdującym się pomiędzy pierwszą i drugą kondygnacją oraz rozbudowanym gzymsem wieńczącym. Gzymsy wykonane z naprzemiennie wysuniętych i wycofanych partii cegieł.

Elewacja zachodnia – ceglana, trzykondygnacyjna, z nieużytkowym poddaszem. Elewacja z charakterystycznym zaakcentowaniem 4 i 5 osi w postaci ryzalitu mieszczącego w przyziemiu przejazd bramny, toalety na półpiętrach oraz klatkę schodową budynku. Elewacja 5-osiowa. Osie elewacji wyznaczone otworami okiennymi o różnorodnej wielkości oraz kształcie oraz drzwiowym. Jest on zlokalizowany jest w 5 osi. Mieści on prostokątny otwór drzwiowy prowadzący do przejazdu bramnego oraz klatki schodowej. W 4 osi pierwszej, drugiej i trzeciej kondygnacji budynku okna zamknięte łukiem odcinkowym doświetlające toalety na półpiętrach. W 6 osi okna klatki schodowej charakterystycznie przesunięte w stosunku do innych otworów okiennych. W pozostałych osiach współczesne, prostokątne okna. Okna dodatkowo zostały podkreślone ceglanymi zwieńczeniami. Elewacja rozczłonowana ceglanym cokołem zwieńczonym od góry rolką.

Wnętrze – częściowo zachowany pierwotny układ budynku. W przyziemiu obiektu (w 1 osi elewacji wschodniej) przejazd bramny prowadzący m.in. do klatki schodowej, która znajduje się w tylnim trakcie od zachodu. W traktach usytuowanych od wschodu i zachodu pomieszczenia mieszkalne. Poszczególne pomieszczenia skomunikowane są między sobą za pomocą korytarzy oraz amfilady. Wtórne przeobrażenia wnętrza w obrębie poszczególnych lokali mieszkalnych.

Wyposażenie – nie zachowane.

Instalacje – elektryczna, wodno-kanalizacyjna, telefoniczna, piece kaflowe oraz ogrzewanie etażowe.

WKŁADKA DO KARTY EWIDENCYJNEJ ZABYTKÓW ARCHITEKTURY I BUDOW NICTWA **ZAŁĄCZNIK NR 2**

2. *Miejscowość*	2. *Obiekt*	4. *Zawartość wkładki*
RUDA ŚLĄSKA - WIREK **ul. 1-go Maja nr 251**	**D O M M I E S Z K A L N Y – K A M I E N I C A**	Ciąg dalszy punktu 11 – zdjęcie rzut przekrój sytuacja orientacja

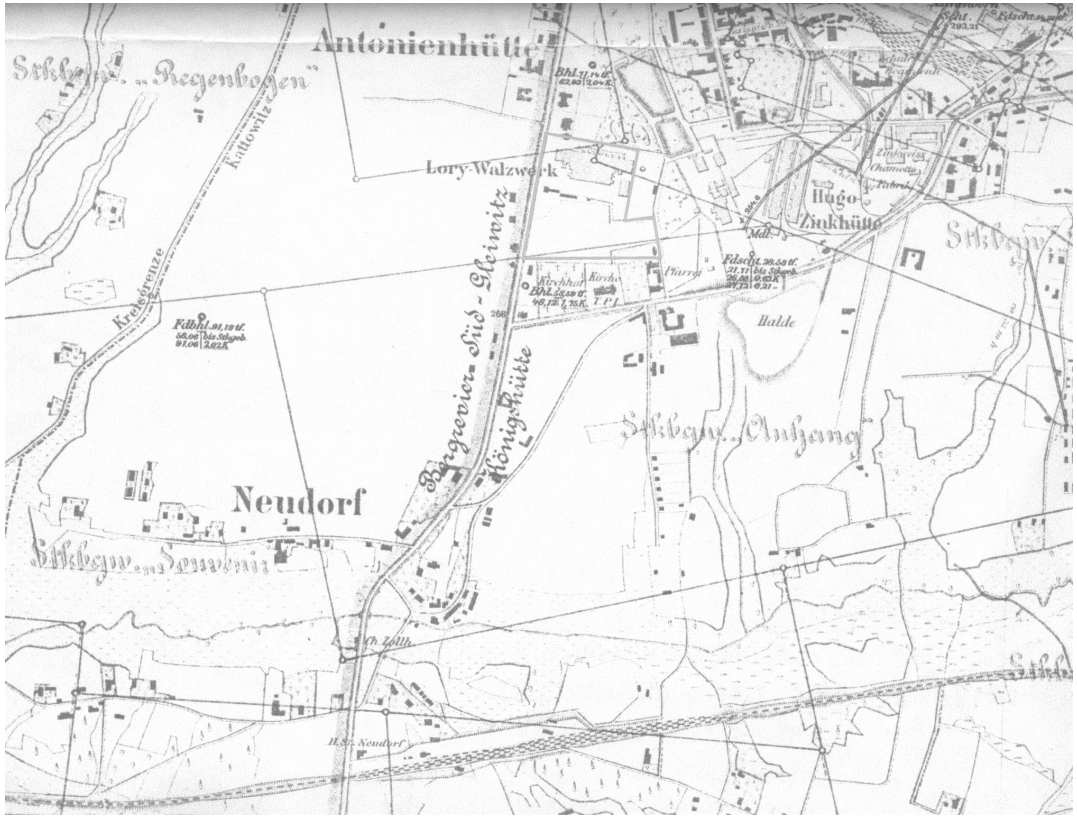

Ryc.5. Mapa z 1901 roku. Fragment mapy topograficznej z 1901 roku wydanej przez Selbstverlag des Köeniglichen Oberbergamtes we Wrocławiu. (Archiwum ŚWKZ Katowice).

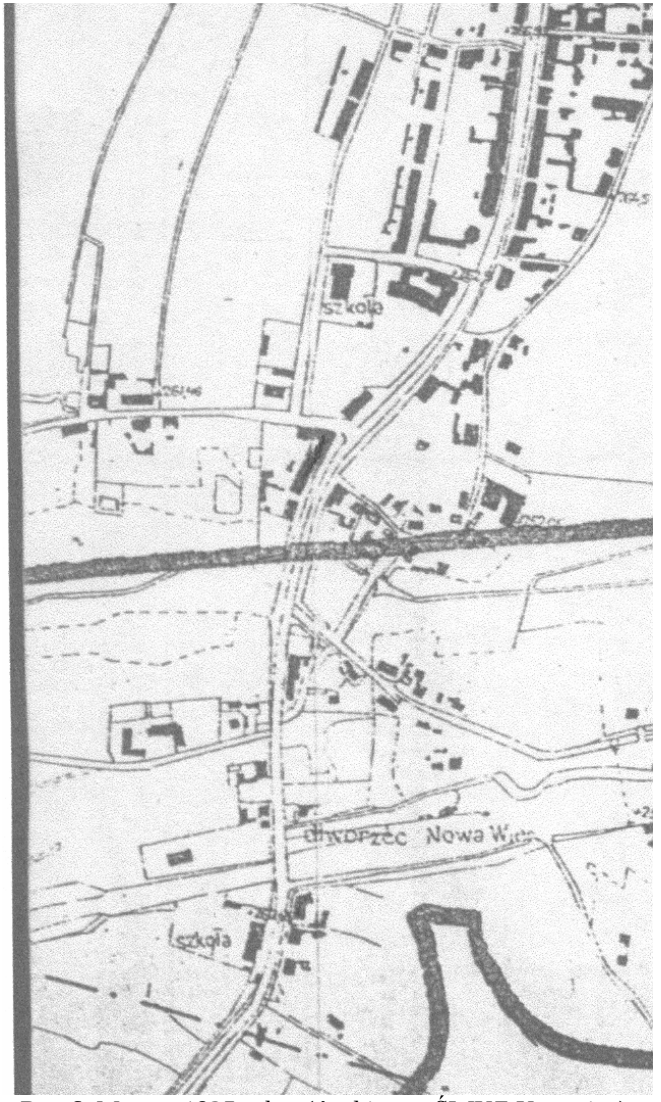

Ryc.6. Mapa z 1925 roku. (Archiwum ŚWKZ Katowice).

Kartę założyła dr inż. arch. Iwona Benek, grudzień 2008 roku

-verte-

Ryc. 7. Ul. 1-go Maja 243 (po lewej stronie). Zdjęcie z około 1905 – 1910 roku.

Ryc. 8. Ul. 1-go Maja 243 (po lewej stronie). Zdjęcie z około 1910 roku.

WKŁADKA DO KARTY EWIDENCYJNEJ ZABYTKÓW ARCHITEKTURY I BUDOWNICTWA **ZAŁĄCZNIK NR 3**

3. *Miejscowość*	2. *Obiekt*	5. *Zawartość wkładki*
RUDA ŚLĄSKA - WIREK **ul. 1-go Maja nr 251**	**D O M M I E S Z K A L N Y – K A M I E N I C A**	Ciąg dalszy punktu 11 - zdjęcie rzut przekrój sytuacja orientacja

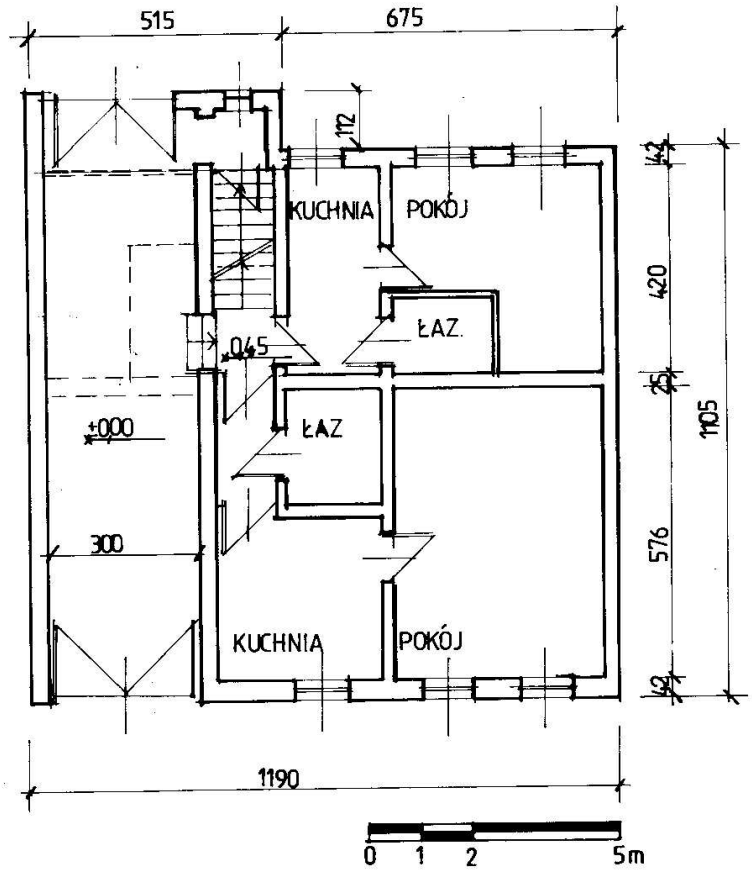

Ryc. 9. Rzut parteru.

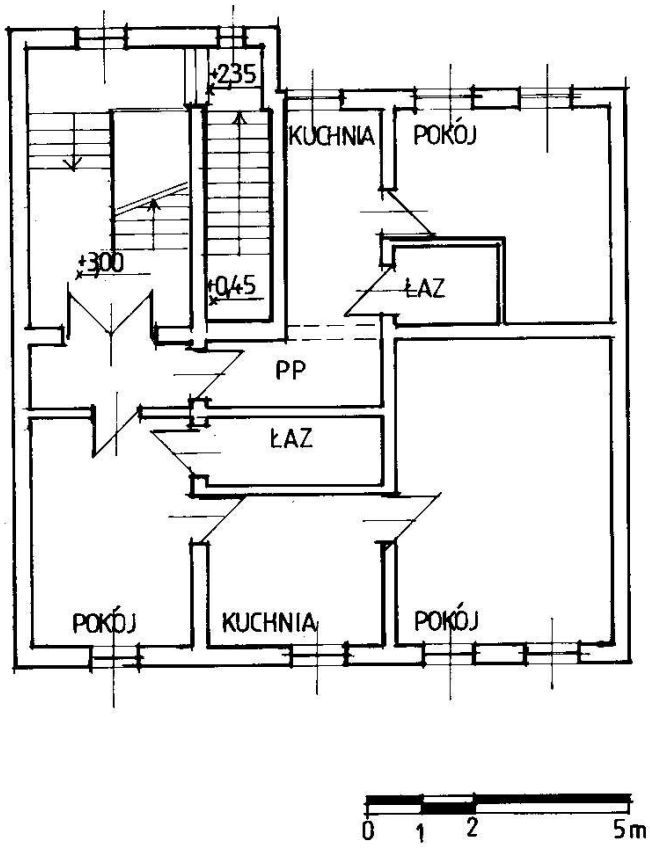

Ryc. 10. Rzut pietra.

Kartę założyła dr inż. arch. Iwona Benek, grudzień 2008 roku

WKŁADKA DO KARTY EWIDENCYJNEJ ZABYTKÓW ARCHITEKTURY I BUDOWNICTWA **ZAŁĄCZNIK NR 4**

4. *Miejscowość*	2. *Obiekt*	6. *Zawartość wkładki*
RUDA ŚLĄSKA - WIREK **ul. 1-go Maja nr 251**	**D O M M I E S Z K A L N Y – K A M I E N I C A**	Ciąg dalszy punktu 11 – dokumentacja fotograficzna

Fot. 1. Elewacja wschodnia, frontowa.

Fot. 2. Widok na budynek od strony północno – wschodniej.

Kartę założyła dr inż. arch. Iwona Benek, grudzień 2008 roku

-verte-

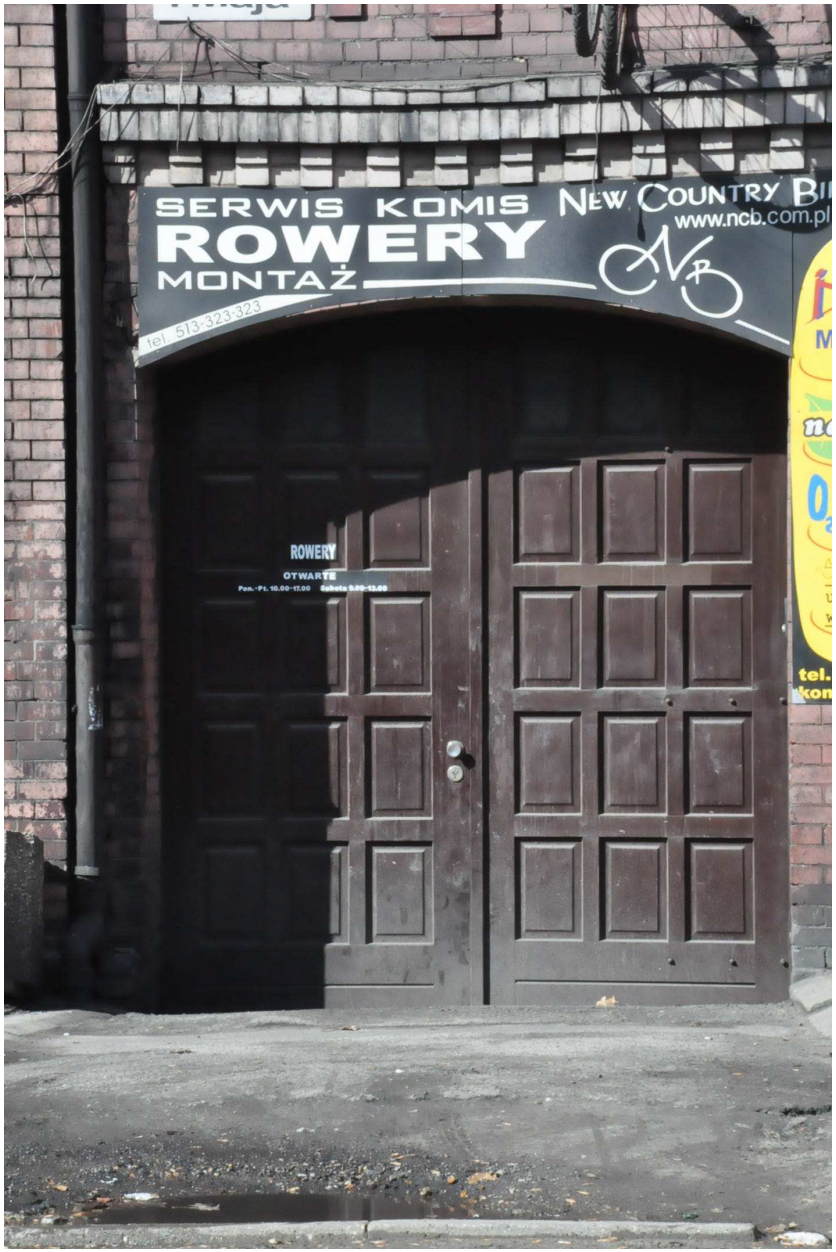

Fot. 3. Brama wejściowa – elewacja wschodnia..

Fot. 4. Elewacja wschodnia.

WKŁADKA DO KARTY EWIDENCYJNEJ ZABYTKÓW ARCHITEKTURY I BUDOWNICTWA **ZAŁĄCZNIK NR 5**

5. *Miejscowość*	2. *Obiekt*	7. *Zawartość wkładki*
RUDA ŚLĄSKA - WIREK **ul. 1-go Maja nr 251**	**D O M M I E S Z K A L N Y – K A M I E N I C A**	Ciąg dalszy punktu 11 – dokumentacja fotograficzna

Fot. 5. Okno pierwszego piętra – elewacja wschodnia..

Fot. 6. Okno drugiego piętra – elewacja wschodnia.

.

Kartę założyła dr inż. arch. Iwona Benek, grudzień 2008 roku

-verte-

Fot. 7. Gzyms międzypiętrowy.

Fot. 8. Gzyms wieńczący.

.

WKŁADKA DO KARTY EWIDENCYJNEJ ZABYTKÓW ARCHITEKTURY I BUDOWNICTWA **ZAŁĄCZNIK NR 6**

6. *Miejscowość*	2. *Obiekt*	8. *Zawartość wkładki*
RUDA ŚLĄSKA - WIREK **ul. 1-go Maja nr 251**	**D O M M I E S Z K A L N Y – K A M I E N I C A**	Ciąg dalszy punktu 11 – dokumentacja fotograficzna

Fot. 9. Podwórko – zabudowania gospodarcze.

Fot. 10. Widok na budynek od strony południowo – zachodniej.

Kartę założyła dr inż. arch. Iwona Benek, grudzień 2008 roku

-verte-

Fot. 11. Klatka schodowa – elewacja zachodnia.

Fot. 12. Brama wejściowa – elewacja zachodnia.

WKŁADKA DO KARTY EWIDENCYJNEJ ZABYTKÓW ARCHITEKTURY I BUDOWNICTWA **ZAŁĄCZNIK NR 7**

7. *Miejscowość*	2. *Obiekt*	9. *Zawartość wkładki*
RUDA ŚLĄSKA - WIREK **ul. 1-go Maja nr 251**	**D O M M I E S Z K A L N Y – K A M I E N I C A**	Ciąg dalszy punktu 11 – dokumentacja fotograficzna

Fot. 13. Okno klatki schodowej – elewacja zachodnia.

Fot. 14. Okno do toalet – elewacja zachodnia.

Kartę założyła dr inż. arch. Iwona Benek, grudzień 2008 roku

-verte-

Fot. 15. Przejazd – widok o strony wschodniej na klatkę schodową.

Fot. 16. Wejście do piwnicy z przejazdu bramnego.

WKŁADKA DO KARTY EWIDENCYJNEJ ZABYTKÓW ARCHITEKTURY I BUDOWNICTWA **ZAŁĄCZNIK NR 8**

8. *Miejscowość*	2. *Obiekt*	10. *Zawartość wkładki*
RUDA ŚLĄSKA - WIREK **ul. 1-go Maja nr 251**	**D O M M I E S Z K A L N Y – K A M I E N I C A**	Ciąg dalszy punktu 11 – dokumentacja fotograficzna

Fot. 17. Wejście do mieszkania na parterze – strona południowa budynku.

Fot. 18. Wejście do mieszkań na parterze i na klatkę schodową – strona północna.

Kartę założyła dr inż. arch. Iwona Benek, grudzień 2008 roku

-verte-

Fot. 19. Posadzka z kostki brukowej w przejeździe.

Fot. 20. Widok na klatkę schodową – bieg prowadzący z parteru na półpiętro.

WKŁADKA DO KARTY EWIDENCYJNEJ ZABYTKÓW ARCHITEKTURY I BUDOWNICTWA **ZAŁĄCZNIK NR 9**

9. *Miejscowość*	2. *Obiekt*	11. *Zawartość wkładki*
RUDA ŚLĄSKA - WIREK **ul. 1-go Maja nr 251**	**D O M M I E S Z K A L N Y – K A M I E N I C A**	Ciąg dalszy punktu 11 – dokumentacja fotograficzna

Fot. 21. Widok z klatki schodowej na drzwi do mieszkań na parterze.

Fot. 22. Schody drewniane na półpiętro.

Kartę założyła dr inż. arch. Iwona Benek, grudzień 2008 roku

-verte-

Fot. 23. Poręcz przy schodach prowadzących na półpiętro.

Fot. 24. Zakończenie poręczy – detal.

WKŁADKA DO KARTY EWIDENCYJNEJ ZABYTKÓW ARCHITEKTURY I BUDOWNICTWA **ZAŁĄCZNIK NR 10**

10. *Miejscowość*	2. *Obiekt*	12. *Zawartość wkładki*
RUDA ŚLĄSKA - WIREK **ul. 1-go Maja nr 251**	**D O M M I E S Z K A L N Y – K A M I E N I C A**	Ciąg dalszy punktu 11 – dokumentacja fotograficzna

Fot. 25. Widok na klatkę schodową z półpiętra.

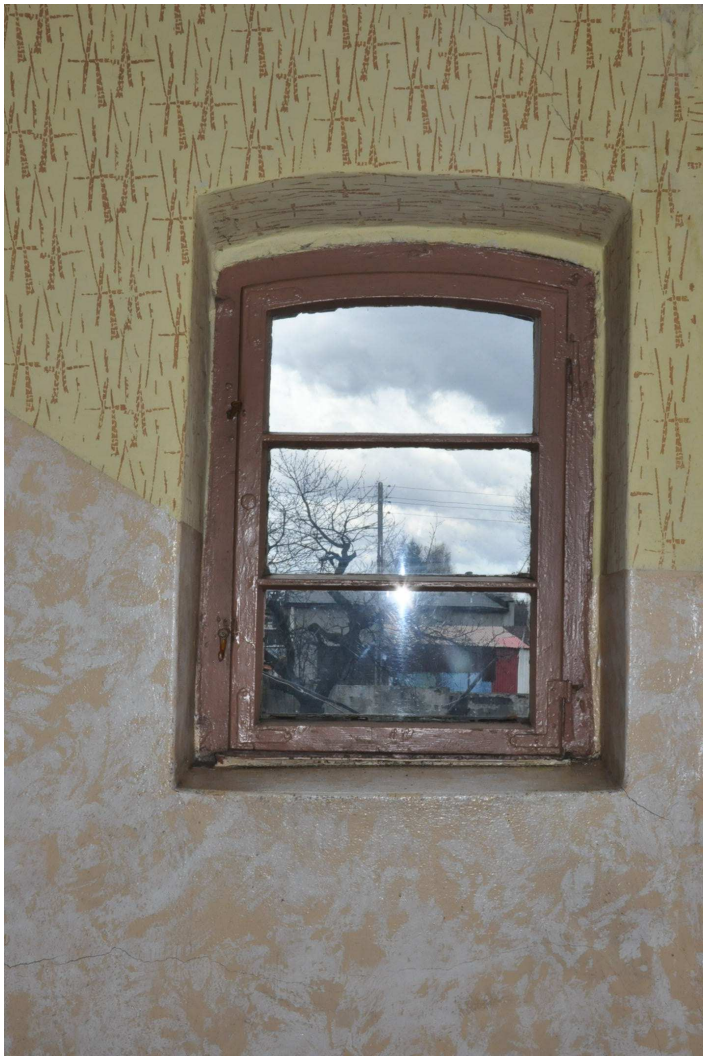

Fot. 26. Okno z klatki schodowej.

Kartę założyła dr inż. arch. Iwona Benek, grudzień 2008 roku

-verte-

Fot. 27. Okno klatki schodowej.

Fot. 28. Widok na schody prowadzące na pierwsze piętro.

11. *Miejscowość*	*2. Obiekt*	13. *Zawartość wkładki*
RUDA ŚLĄSKA - WIREK **ul. 1-go Maja nr 251**	**D O M M I E S Z K A L N Y – K A M I E N I C A**	Ciąg dalszy punktu 11 – dokumentacja fotograficzna

Fot. 29. Widok na belkę policzkową.

Fot. 30. Detal na belce policzkowej.

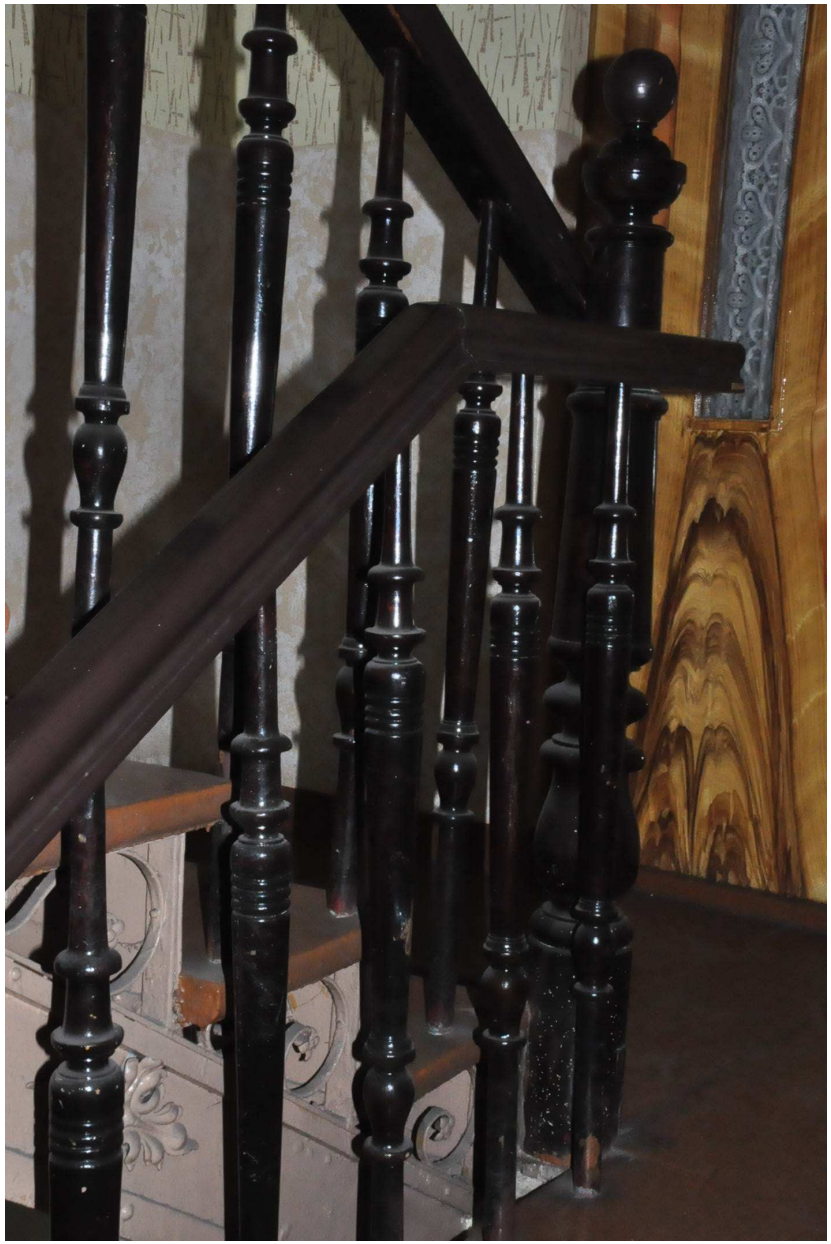

Fot. 31. Balustrada schodów.

Fot. 32. zwieńczenie słupka balustrady.

12. *Miejscowość*	2. *Obiekt*	14. *Zawartość wkładki*
RUDA ŚLĄSKA - WIREK **ul. 1-go Maja nr 251**	**D O M M I E S Z K A L N Y – K A M I E N I C A**	Ciąg dalszy punktu 11 – dokumentacja fotograficzna

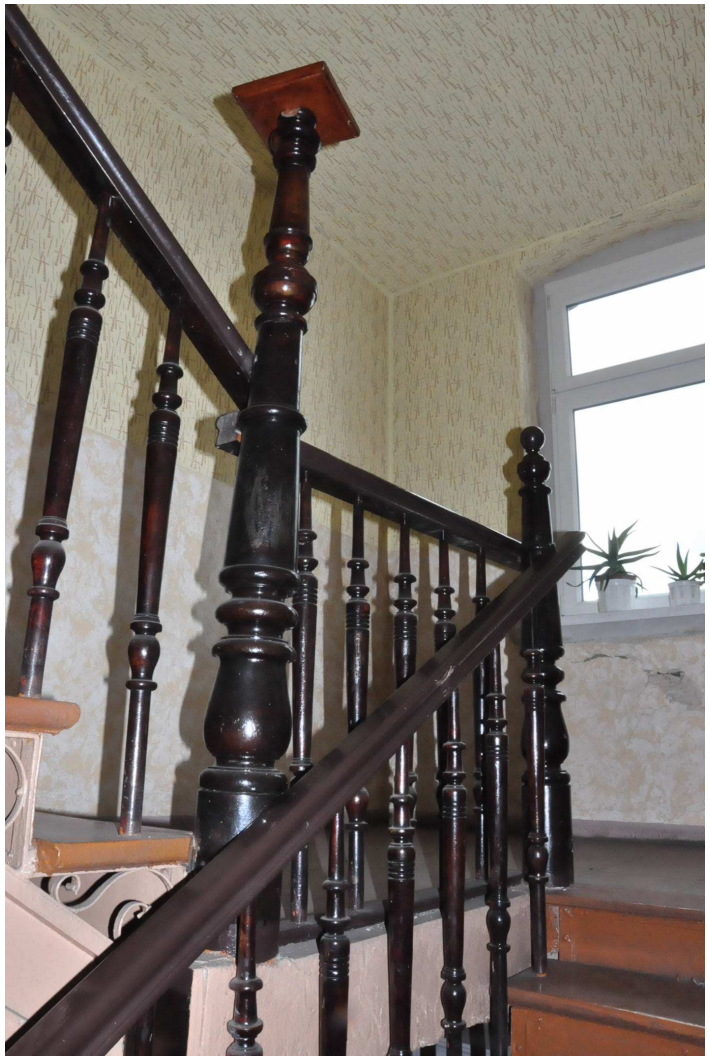

Fot. 33. Balustrada - półpiętro.

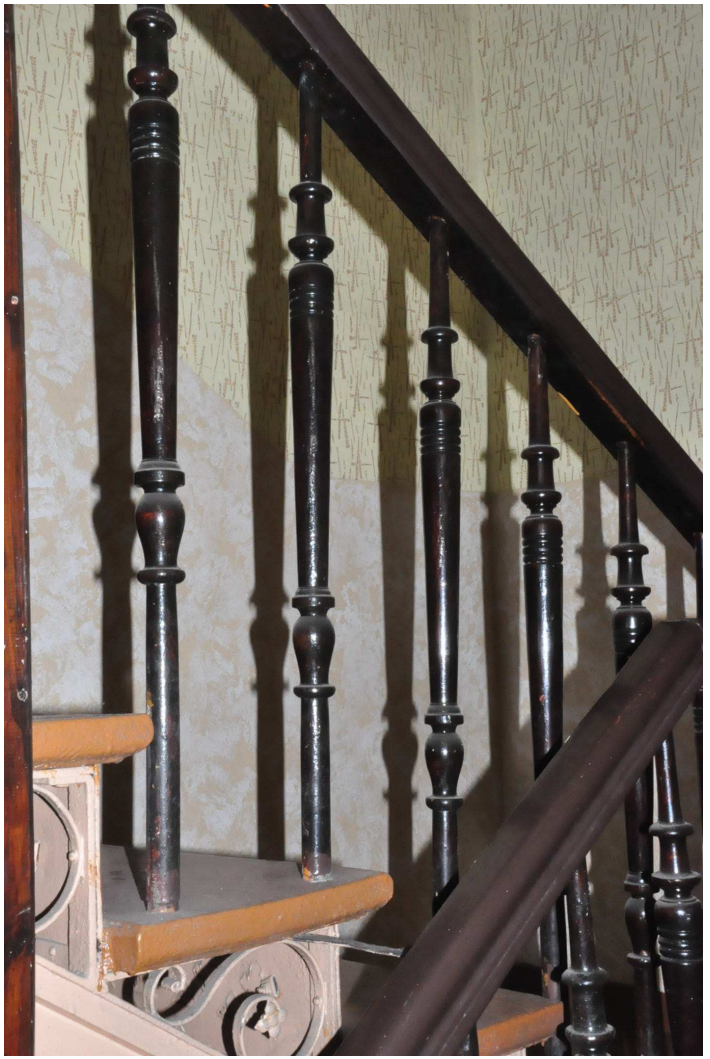

Fot. 34. Balustrada schodów.

Kartę założyła dr inż. arch. Iwona Benek, grudzień 2008 roku

-verte-

Fot. 35. Balustrada – półpiętro.

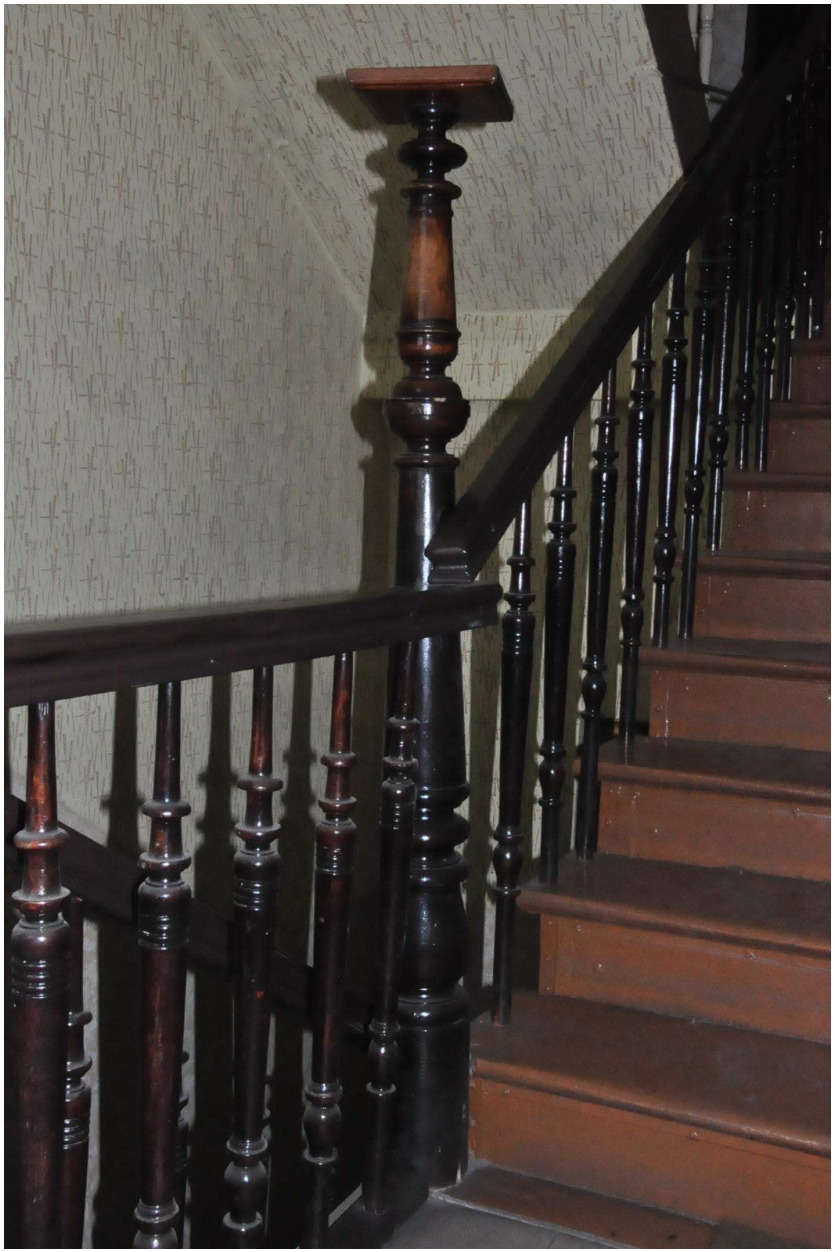

Fot. 36. Balustrada – półpiętro.

13. *Miejscowość*	2. *Obiekt*	15. *Zawartość wkładki*
RUDA ŚLĄSKA - WIREK **ul. 1-go Maja nr 251**	**D O M M I E S Z K A L N Y – K A M I E N I C A**	Ciąg dalszy punktu 11 – dokumentacja fotograficzna

Fot. 37. Zwieńczenie słupka.

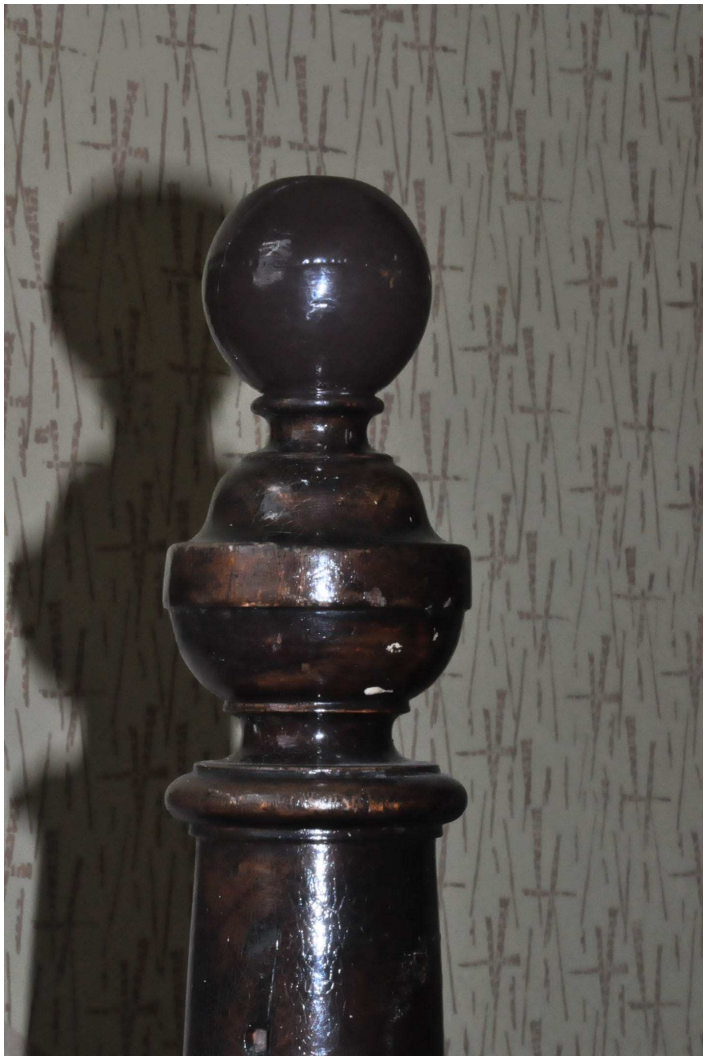

Fot. 38. Zwieńczenie słupka.

Kartę założyła dr inż. arch. Iwona Benek, grudzień 2008 roku

-verte-

Fot. 39. Widok na schody – drugie piętro.

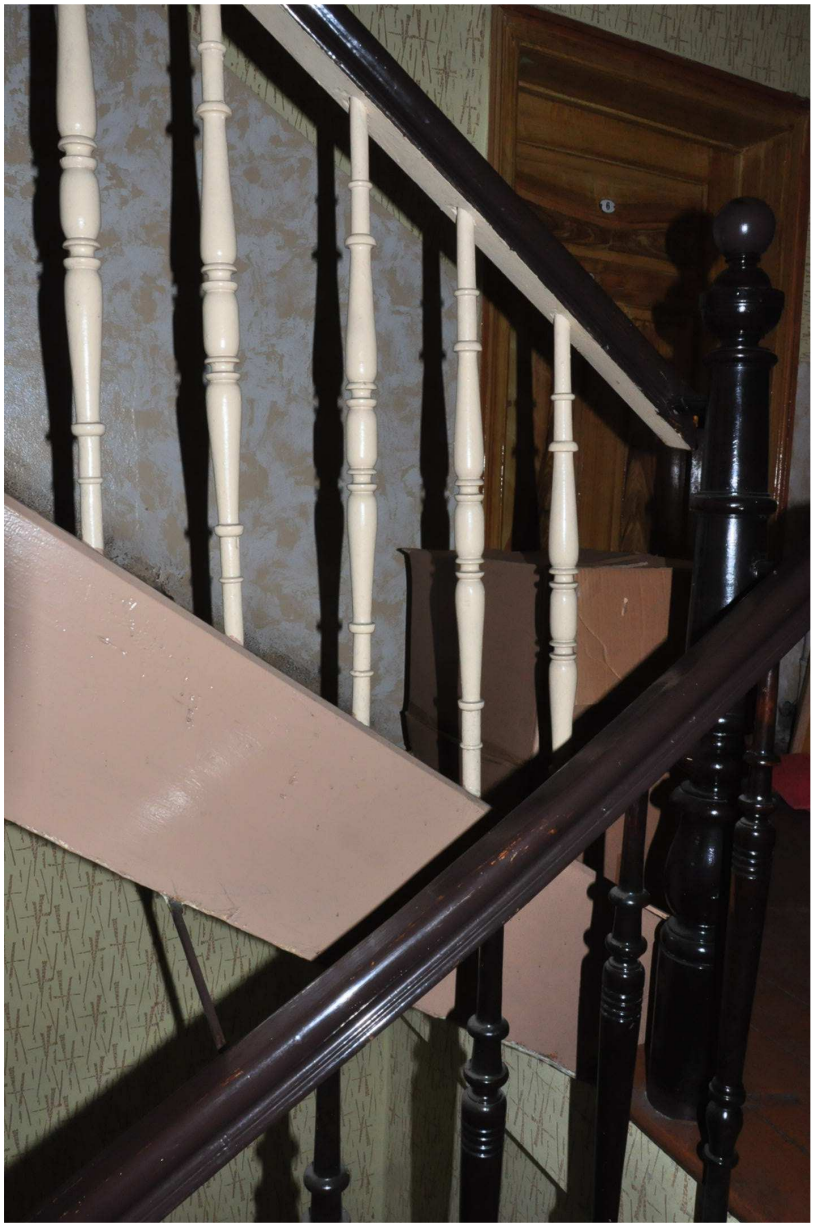

Fot. 40. Belka policzkowa – schody na poddasze.

14. *Miejscowość*	2. *Obiekt*	16. *Zawartość wkładki*
RUDA ŚLĄSKA - WIREK **ul. 1-go Maja nr 251**	**D O M M I E S Z K A L N Y – K A M I E N I C A**	Ciąg dalszy punktu 11 – dokumentacja fotograficzna

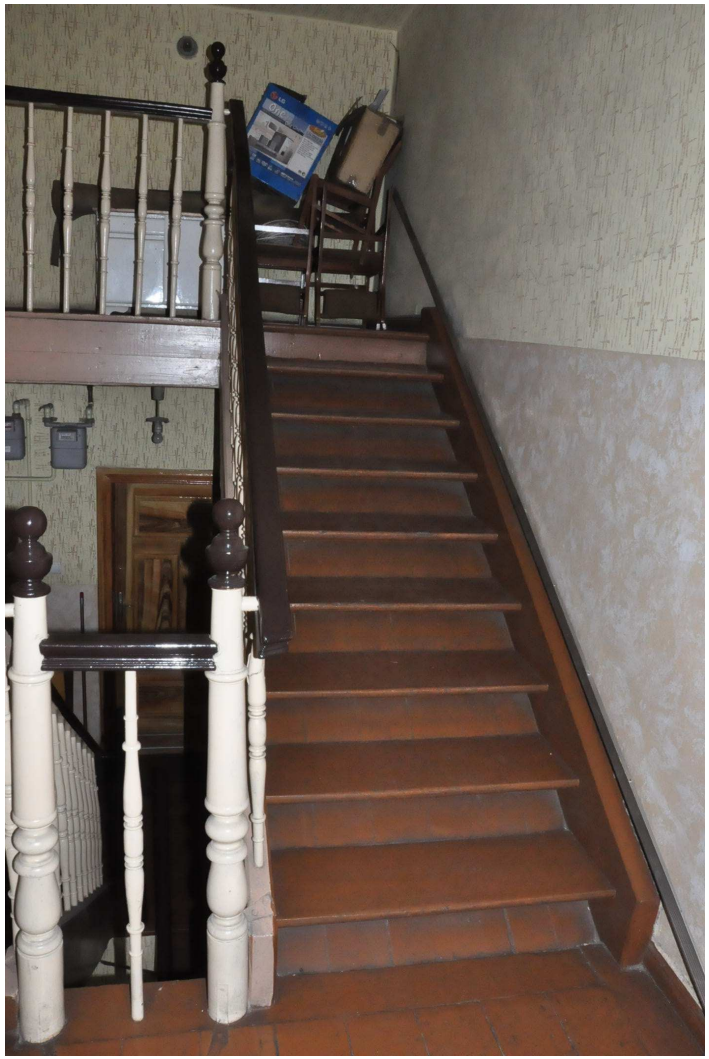

Fot. 41. Schody na poddasze.

Fot. 42. Wejście na poddasze.

Fot. 43. Stopnice schodów.

Kartę założyła dr inż. arch. Iwona Benek, grudzień 2008 roku

-verte-

Fot. 44. Balustrada – poddasze.

Fot. 45. Wejście na poddasze – półpiętro.

WKŁADKA DO KARTY EWIDENCYJNEJ ZABYTKÓW ARCHITEKTURY I BUDOWNICTWA **ZAŁĄCZNIK NR 15**

15. *Miejscowość*	2. *Obiekt*	17. *Zawartość wkładki*
RUDA ŚLĄSKA - WIREK **ul. 1-go Maja nr 251**	**D O M M I E S Z K A L N Y – K A M I E N I C A**	Ciąg dalszy punktu 11 – dokumentacja fotograficzna

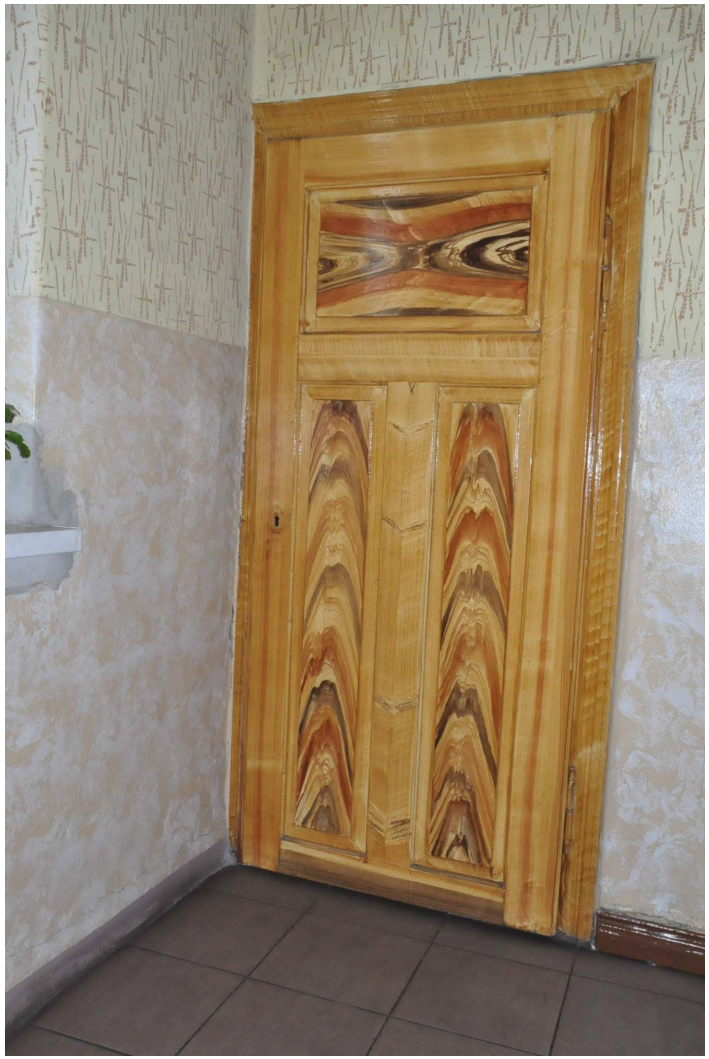

Fot. 46. Drzwi do toalety.

Fot. 47. Drzwi do mieszkania.

Kartę założyła dr inż. arch. Iwona Benek, grudzień 2008 roku

-verte-

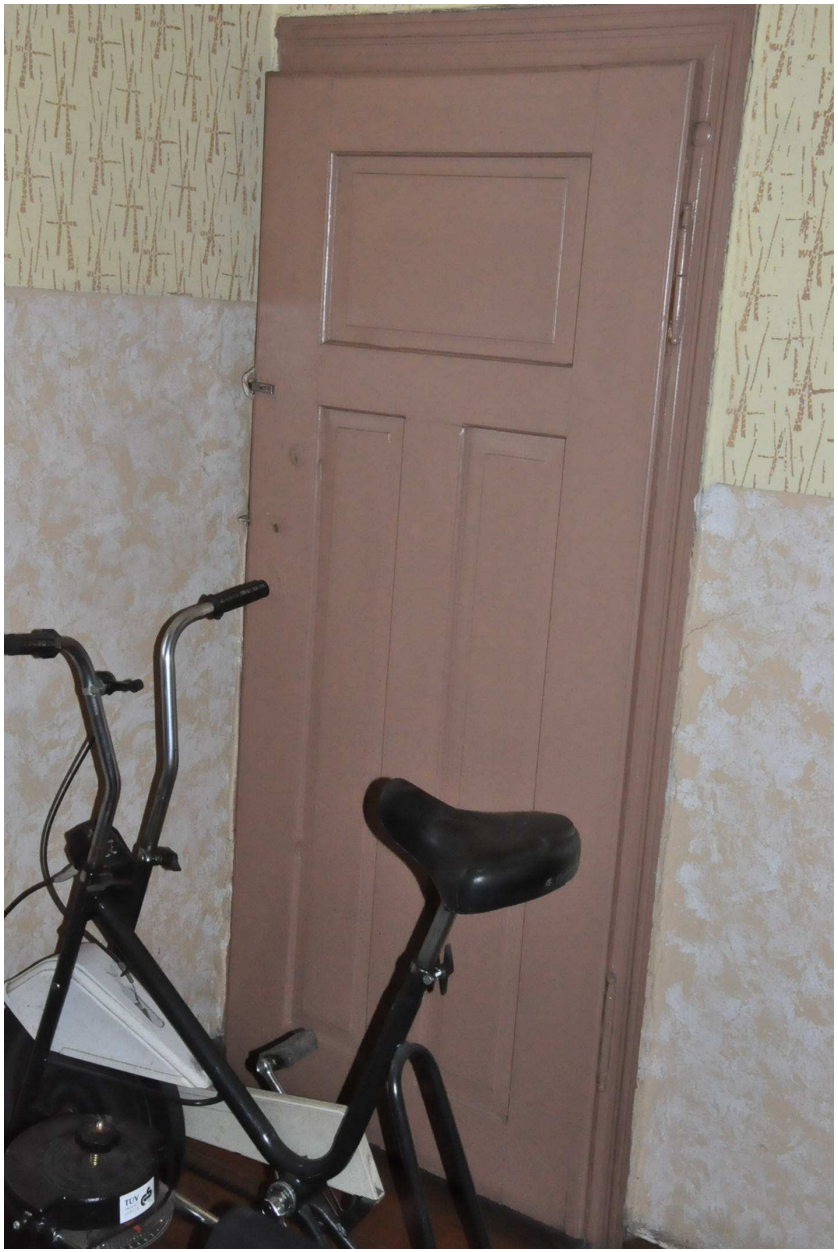

Fot. 48. Drzwi do pomieszczenia gospodarczego.

Fot. 49. Drzwi na strych.